

Convocatoria extraordinaria 2026
HISTORIA DA FILOSOFÍA

O exame consta de **4 preguntas obrigatorias**, de 4 puntos, 3 puntos, 2 puntos e 1 punto, respectivamente. A primeira e a segunda con posibilidade de elección entre apartados; a terceira e a cuarta, con resposta única.

PREGUNTA 1. COMPRENSIÓN E EXPRESIÓN: COMENTARIO DE TEXTO FILOSÓFICO. (4 puntos)

Responda un destes dous apartados:

1.1. Lea detidamente este texto referido a “Descartes: o método científico e a evidencia do *cogito*”. Elabore un **comentario filosófico** explicando o seu contexto, tema central, ideas principais e conceptos clave. **(4 puntos)**

Consistía o primeiro en non aceptar xamais ningunha cousa como verdadeira que non coñecese evidentemente ser tal; é dicir, evitar coidadosamente a precipitación e a prevención; e non aceptar nada nos meus xuízos senón aquilo que se presentase tan claramente e tan distintamente ó meu espírito que non tivese ocasión ningunha de poñelo en dúbida.

O segundo, dividir cada unha das dificultades que examinase en tantas partes como fose posible e requirible para mellor resolvelas.

O terceiro, conducir por orde os meus pensamentos, comezando polos obxectos máis simples e máis doados de coñecer, para subir pouco a pouco, como por graos, ata o coñecemento dos máis compostos; e supoñendo mesmo unha orde entre aqueles que non se preceden naturalmente os uns os outros.

E o derradeiro, facer en todo enumeracións tan completas, e revisións tan xerais, que estivese seguro de non omitir nada.

DESCARTES; *Discurso do método*, Parte II, Vigo, Ed. Xerais, 2001, (pp: 44-45).

1.2. Lea detidamente este texto referido a “Ética antirelativista e política en Aristóteles”. Elabore un **comentario filosófico** explicando o seu contexto, tema central, ideas principais e conceptos clave. **(4 puntos)**

1. Xa que existen dúas clases de virtude, a dianoética e a ética, a dianoética xorde e medra principalmente pola aprendizaxe e por iso precisa de experiencia e de tempo. En cambio a ética xorde do costume, por iso o seu nome varía un pouco do de “costume”. Deste feito resulta evidente que ningunha das virtudes éticas se da en nós por natureza, pois nada do que existe por natureza cambia por costume. Así, por exemplo, a pedra, que por natureza vai cara abaixo, no se afaría a ir cara arriba por máis que se intentase meterlle o costume tirándoa moitas veces cara arriba, nin o lume se afaría a ir cara abaixo, nin ningunha outra cousa que é de certa natureza podería afacerse a ter outra distinta. Así é que as virtudes non se producen por natureza nin contra a natureza, senón porque temos de noso aptitude para recibilas e perfeccionalas mediante o costume.

2. Así pois, xa que o presente tratado non é teórico coma os outros (pois non investigamos para saber que é a virtude, senón para ser bos, pois doutra maneira sería inútil), cómpre investigar o tocante ás accións, como as hai que facer, pois elas son as causantes da adquisición dos distintos costumes, como xa dixemos.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, Libro II, 1103a-1104a

PREGUNTA 2. APROXIMACIÓN MOTIVADA Á HISTORIA DA FILOSOFÍA. (3 puntos)

Responda un destes dous apartados:

2.1. Tendo en conta afirmacións como: “O aprender non é máis que reminiscencia”, ou “o coñecemento é a opinión certa” e “no mundo intelixible o último que se percibe é a Idea do Ben”, explique o problema fundamental na cuestión: **“Cosmos, Realidade e coñecemento en Platón (do mito ao logos)”**. **(3 puntos)**

2.2. Tendo en conta afirmacións como: “A Ilustración é a saída do home da súa minoría de idade, da cal el mesmo é o culpable” ou “Ten o valor de servirte do teu propio entendemento”, explique o problema fundamental na cuestión: **“Ilustración: os límites do coñecemento en Kant”**. **(3 puntos)**

PREGUNTA 3. FILOSOFÍA E FUNCÍONS: ACTUALIDADE E UTILIDADE. (2 puntos)

O colectivo de “Filósofas na Historia” invítalle a Vostede, coñecida a súa habilidade na argumentación filosófica, a colaborar no seguinte número da súa *Revista 8M* dedicada ao tema “Feminismo e teito de cristal”. A coordinadora da publicación remítelle a Vostede algún fragmento do documento público e sempre actual “Declaración dos Dereitos da Muller e Cidadá” feitos pola filósofa Olympe de Gouges. Remíttellos co propósito de que Vostede prepare unha disertación sobre a súa conexión co feminismo contemporáneo. Vostede lembra ben a filosofía de **Simone de Beauvoir**, a súa concepción do “xénero”, da “alteridade”, da “liberdade” e do compromiso: “Non se nace muller, chégase a selo”. Escriba a **disertación** que lle piden co título: «**Dereitos da muller: pasado e presente do feminismo**». Extensión aproximada: 25 liñas. (2 puntos)

Documento: Declaración dos Dereitos da Muller e Cidadá.

Artigo I: A muller nace libre e permanece igual ao home en dereitos. As distincións sociais só poden estar fundadas na utilidade común.

Artigo VI: A lei debe ser a expresión da vontade xeral; todas as Cidadás e todos os Cidadáns deben participar na súa formación persoalmente ou por medio dos seus representantes. Debe ser a mesma para todos; todas as cidadás e todos os cidadáns, por seren iguais aos seus ollos, deben ser igualmente admisibles a todas as dignidades, postos e empregos públicos, segundo as súas capacidades e sen máis distinción que as súas virtudes e talentos.

Artigo X: Ninguén debe ser amoestado polas súas opinións, mesmo fundamentais; a muller ten o dereito de subir ao cadalso; do mesmo xeito debe ter tamén o dereito de subir á Tribuna con tal de que as súas manifestacións non alteren a orde pública establecida pola Lei.

Epílogo: Muller, esperta; o rebato da razón faise ouvir en todo o universo; recoñece os teus dereitos.

(Fragmentos da *Declaración dos Dereitos da Muller e Cidadá*, de Olympe de Gouges)

PREGUNTA 4. CONCEPTOS FILOSÓFICOS. (1 punto)

Responda estes dous apartados:

4.1. Discrimine en dúas columnas os seguintes conceptos, atendendo aos sistemas filosóficos que refiren: **(0,5 puntos)**

marxismo / alienación / vitalismo / materialismo / nihilismo / superhumano / vontade (de poder).

4.2. Responda un destes dous subapartados:

4.2.1. Defina, en non máis de tres liñas, o concepto: alienación. **(0,5 puntos)**

4.2.2. Defina, en non máis de tres liñas, o concepto: vitalismo. **(0,5 puntos)**